

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 49-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Az áthelyezések.

„Az állam és a társadalom ügyeljen rá, hogy akinek otthona van, aki szereti ezt az otthont, atyái nyugóhelyét, kis vagyonkáját és a *sweet home* szeretetén tanulta meg a haza szeretetét, azt ne tépjük ki gyökerestül környezetéből. Ne tegyük idegenné idegenek közt. Ne kényszerítsük rá, hogy elhagyja szülőföldjét, elkótyavetyélje kis örökét és menjen a hegyek szülőtte a sík földre, az alföldi a zord Kárpátokba, pusztán az adminisztráció szeszélyéből, gondolkodásra való restségéből, amelyet diszes nevén (mert szép nevet mindenre könnyű találni) szolgálati érdekek szoktak elkeresztelni . . . Igy ír a Budapesti Hírlap annak a beszédnek a kapcsán, melyet Molnár Viktor államtitkár az Uránia közgyűlésén mondott el“.

Ezt idáig teljesen a Néptanítók Lapjából vettük át. Most, ha nem mindenütt szó szerint is, rámutatunk röviden arra, hogy micsoda megjegyzést tesz a nevezett lap a Budapesti Hírlap cikkére.

Azt jegyzi meg, hogy nem írja alá az okoskodást, mert „a közoktatásügyi igazgatásnak számolnia kell azzal,

hogy a magyar kultúra fölénye csak küzdelmes átalakulások után válik tényé . . .“, „a magyar állam kulturája is védekezésre szorul“. Azt mondja aztán, hogy ha a miniszter tősgyökeres magyar tanítókat küld nem magyar vidékekre, ezzel nem öli ki azok lelkéből az otthont és a haza eszményeinek szeretetét, hanem ellenkezőleg *fölszítja*, mert „sohasem a békés tűzhely, hanem a *küzdelmek és csaták terei* termik meg az *igazi nagyságot és őszinte érzéseket*. És csak az otthontól *távol* érezzük annak felénk sugárzó melegét“. A mai áthelyezési rendszer tehát — szerinte — szükséges. Hozzáteszi még, hogy egy másik fontos ok is igazolja a mai rendet: a *tekintély* kérdése. A falu telkes gazdája előtt — bölcsekedik a t. lap — kevés tekintélye van annak a tanítónak, akiről tudja, hogy zselérfiu. Sajnos, a nép is azt tartja, hogy senki sem lehet próféta saját hazájában. Már pedig abbeli hivatását, hogy irányítója, vezére legyen a falu népének, kikezdett tekintéllyel aligha töltheti be a tanító.

Igy ír a Néptanítók Lapja, amelyet a kultuszminisztérium ad ki és lát el cikkekkel. Ebből a lapból kellene a ta-

nitónak bölcsességet merítenie. Ezt a lapot drága pénzen állítják ki, de ingyen osztogatják. És hogy a benne foglalt bölcsességek el ne kallódjanak, az iskola köteles minden számát megtartani, összegyűjteni és beköttetni.

Bátrak vagyunk egy pár észrevételt tenni a fenti bölcsekedésre.

A kultuszminiszter — mert hiszen onnan jön a cikk — beismeri, hogy a magyar kultúra terjesztőinek nehéz harcot kell vívniök a nem magyar vidékeken. És csatározni a tanítókat küldi, de nem ad egyebet a kezükbe koldusbotnál, maga pedig tétlenül nézi igen sokszor a nemzetiségi agitátorok garázdálkodásait. Ha szétütne köztük, nem kellene a tanítónak annyit küzdenie, lehetne olyan amilyen békés otthona, amit ez idő szerint egyenesen megtagad tőle. Szép kis teória az, hogy „csak az otthontól *távol* érezzük annak felénk sugárzó melegét“ és „sohasem a békés tűzhely, hanem a *küzdelmek és csaták terei* termik meg az *őszinte érzéseket*“. Hiszen ez egyenes felhívás a kivándorlásra meg arra az ostobaságra, hogy üssünk-vágjunk magunk körül derüre-

Nyakkendő ujdonságok Feketénél.

Polgármesterek gyűlése.

A hazai nagyobb városok, vagyis hivatalosan szólva törvényhatósági joggal bíró városok, néhai polgármesterei felhaborodván azon nagy tepsedésből, melyben szeretett városaik ébredés reménye nélkül, századok óta szenved, a húsvéti szent napokra, a feltámadás eme magasztos ünnepét felhasználva, sőt tét sorjuk néma padmáját fellörve, Budapest fő és székvárosának nagy tanácsstermében gyűlésre jöttek össze.

A gyűlés tárgyát igen természetesen a városok miképpen fejlődése képezte.

Az egyik szónok fájdalmas hangon beszélt, hogy a magas kormány mindent csinál, csak azt nem, amit a városok érdekében tenni kellene. Volt olyan levelesebb vérű polgármester, ki azon nézetnek adott menydörgő szavával kifejezést, hogy a kormány a városokat — melyek pedig a magyarságnak egy-egy főüterét, gócpontját képezik, — szándékosan mellőzi, azok életképességét elő nem mozdítja, sőt folytonos gyámság alá szorítja, működését megzsibbasztja, s dacára, hogy önálló törvényhatóságnak cimezi, ugyszólva minden jogától — ami pedig ellenmondás — megfosztja, sőt tekintve, hogy az összes városoknak bajai, dolgai egy ember által végzetik, egy ember kezébe fut össze, — igen

természeles, hogy némely hivatalos ügy elintézése, amelyhez pedig néha néha egy-egy város léérédeke fűződik, évek mulva jut az elintézés stádiumába.

Ezek alapján indítványozza, hogy a magas minisztérium további felügyeleti joga különösen az az indokolásban gyámkodás a városok jólléte érdekéinél fogva, mie'obb és alaposan reformáltassék, annyival is inkább, mert hiszen minden városban ott diszeleg a magas kormány tejhatalma megbízottja, a főispán.

Ha tehát van bizalma a kormánynak az általa kinevezett, főfő mindenéséhez, akkor mire való még ezen felül a magas minisztérium gyámkodása, mindenható hatalma.

Vagy megbizik a maga teremtményében, a főispánban, — kit a maga képére és hasonlatosságára teremtett, vagy nem!

Ha igen, mire való más fórum, mely csak az ügyek menetelét késlelteti, az előhaladást gátolja.

Ha pedig nem bizik a maga emberében, akkor mire való az egész főispáni intézmény, amely a városokra vonatkozólag különben is csak erőltetett intézmény, amelyet az élő polgármesterek országos kongresszusa már évek óta törölni, beszüntetni indítványozott.

Azonban régi magyar szokás szerint az indítvány egy szűkebb körű albizottsághoz utaltatott azon megbizással, hogy jelentését a legközelebbi gyűlésre adja be.

Ezen határozat után a gyűlés berekesztetvén, a megéhezett podeszták a Hungária éttermében bankettre gyűltek össze.

A banketten a vélelten vagy a rendezőség maliciája, úgy eszközölte ki, hogy Debrecen város polgármestere, a nagyváradi polgármester mellé került.

A két podeszta aztán igen természetesen morcos képpel nézegették, eleinte egymást, de mikor később arra a felséges jó tokaikra került a sor, a két podeszta lassan-lassan neki melegegdnén, egymással beszélgetésbe elegyedtek.

A nagyváradi polgármester aztán, nem győzte dicsérni, magasztalni, a pompás tokaik, melyre a debreceni kollegája nagy mosolygva jegyzi meg, hogy hát kedves barátom, már én csak ehez vagyok szokva, nekem nem kell, az az Istenadta pezsgő, én bizony-bizony csak ezt a jó nektárt szeretem, a mely sohasem hiányzik az asztalomról.

Ja barátom! sóhajt a nagyváradi polgármester, könnyű neked! a debreceni polgármester nagy ur! az még mikor a templom előtt megyen is el, nem néz a toronyba,

Debreczeni Bőröndgyár megnyitott Piac-u. 47. sz. alatt! Megrendelésre készülnek a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek is megfelelő és mindennemű bőrdíszműveket. — javítások gyorsan és pontosan eszközölte'nek. **Bőröndök, kazetták, tanuló felvétetik.**

borura, mert csak így tudunk magunkból „őszinte érzéseket“ kiváltani.

A „tekintély kérdése“ még szebb. Hogy a zsellériuból lett tanítónak kevés tekintélye van a telkes gazdák előtt! No ez az. Ez már igazán ok arra, hogy a tanítókat a szülőhelyüktől legalább is ötszáz kilométernyire helyezzük át. Mert először is minden tanító zsellériu, másodsor: minden zsellérből lett tanító otthon szokta megkezdeni a pályáját, harmadsor: a zsellérapánkat mulhatatlanul szégyelnünk kell, sőt a tekintély kedvéért meg is kell tagadnunk. Mert mi lenne a tanító tekintélyéből, ha ötszáz kilométerre dobván, ott megkérdeznék tőle, hogy mi volt az apja s ott bevallaná, hogy zsellér volt? Még bizony ott is kitalálnák kezdeni a tekintélyét! Ilyen meghatározó az, midőn magaságos urak tanítanak az egyenlőségről és testvériségről.

Talán jobb lenne nem palástolni, hogy igenis tisztán terrorizálás céljából helyezték és fogják áthelyezni az állami tanítókat. A főcél az, hogy mukkani ne merjenek.

Míg ezek a gyönyörű állapotok tartanak, míg ezek a jezsuita észjárású emberek végzik itt a „nemzeti munkát“, addig senki se sűrgesse az iskolák államosítását, mert ezek minden tanítóba belefojtják a szabadvélemény nyilvánításával együtt a szabad hazai hirdetését is.

Különb is legyen előbb igazi szabad, független magyar állam s akkor jöhet az államosítás.

Nomis.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

hanem a háta megett lévő hajdura kiált, hogy János, nézze meg kend hány óra.

Hát jó órában legyen mondva, — veszi át a szót, a debreceni podeszta, nem is cseréltem volna én a miniszterelnökkel sem, azonban kedves barátom, szó a mi szó, de lásd, nem mind arany az, ami fénylik, mert hiszen, azzal a sok menkü hivatalnok társaimmal ugyancsak sok bajom volt, egy egész hadsereg az és a legnagyobb baj az, hogy mind egyik okosabb akar lenni a polgármesternél; úgy hogy kedves barátom ebből kifolyólag szeretnék valamiféle bizalmas kérést hozzád intézni, ha és a mennyiben kegyes lennél meghallgatni.

No csak kivele édes öregem, ha lehet segítek rajtad, válaszolta a váradi podeszta.

Hát, hát, azt gondoltam én kedves barátom, mondja neki bátorodva a debreceni polgármester, hogy ki kellene cserélni, a debreceni magisztrátust a nagyváradival, szóval kedves barátom az volna az indítványom, hogy cseréljük el a tisztikart.

Anyje de bolond, még ilyet nem hallottam, hol jár az eszed te öreg civis.

Lásd barátom ezen indítványomat, támogatja a köz jó, sőt szeretett hazánk érdeke is kívánja, már pedig a Haza minden előtt, mert hiszen egy-egy nagy város fejlődése, előhaladása, mégis csak országos fontosságu,

Miniszterek Bécsben. Bécsből jelenik: Khuen-Héderváry miniszterelnök hédervári birtokáról ma délelőtt féltizenegy órakor Bécsbe érkezett, ugyancsak Bécsbe jött Badenből automobilon Lukács László pénzügyminiszter és délben megjött Hazai Samu miniszter is. A miniszterek folytatni fogják a husvéti ünnepek által megszakított katonai tanácskozásokat. Khuen-Héderváry magánkihallgatásra megy a király elé, de ennek a kihallgatásnak időpontja még nincs megápitva. A miniszterek ma és holnap maradnak Bécsben.

Együtt a Justh-párttal a választójogért.

Egy táborban.

A szociáldemokrata-párt pártgyűlésének tegnapi második napján Garami Ernő a napirend ahhoz a ponjához, amely a kormány, a politikai pártok, a választójog és a szociáldemokrata-párt állásfoglalásáról. szölt, határozati javaslatot nyújtott be, hogy a párt a Justh-párttal együtt csinálja meg az általános titkos választójogot.

Garami Ernő tegnapi beszéde szerint a szociáldemokrata-párt taktikája mindig az volt, amit Austerlitz említ föl dicsőően az osztrák párttól: izolálni az ellenséget és összegyűjteni azokat, akiknek osztályhelyzetük, vagy pillanatnyi érdekük a választójogot kívánatosá tette.

Ennek részletesebb kifejtése kapcsán oda-konkludál, hogy ezidőszent csak egy párt van, amelyre mint ilyenre a választójogi harcban bizonyos körülmények között számítani lehet, ez a Justh párt. Ennek a közreműködésére pedig szükség van azért, mert a választójogi harc mostani aktuális sikerének a kulcsa tulajdonképpen a véderőjavaslat, azt elbuktatni pedig pusztán parlamenten kívüli úrral nem lehet.

Ha a véderőjavaslatot a kormány most megtudja szavaztatni, akkor kiszabadult a választójogi kényszerhelyzetből, mert akkor Bécsnek mindent szállított.

Ezután részletesebben foglalkozott a véderőjavaslatban követett új militarisztikus terhekkel és kimutatja, hogy a szociáldemokrata-pártnak kötelessége volna akkor is minden erejével küzdeni ellene, ha nem függne tőle a választóreform sorsa is.

Ha a Justh-párt komoly és minden eszököt fölhasználó parlamenti harcra határozza el magát a véderőjavaslat ellen és a választójog érdekében, akkor minden erővel melléje kell állni ebben a harcban.

Ez a harc kedvező föltételek mellett fog megvitatni, mert kettős jelszava: „Le a militarizmussal, elő a népjogokkal!“ ellenállhatatlan erejű lesz. Hiszi, hogy a munkásság ezt a harcot élethalálharcnak fogja megvívni, mert valóban az élet és a halál kérdéseiről lesz szó benne.

A pártgyűlés mai napján Garami Ernő javaslata ellen szólalt fel Landler Jenő, aki ellenezte, hogy a párt kifejezetten foglaljon állást Justh mellett, ugyanezt ellenezték Rotherstein és Hajdu, mellette szólalt fel Nemes Antal. Kisebbit vita után Kapner indítványára a vitát bezárták.

Garami Ernő a zárszójogán részletesen válaszolt az egyes ellenvetéseket. Szerinte hiba volna a választójogot a polgári pártok nélkül megcsinálni.

Ezt csak forradalommal lehetne, de forradalomról ezidőszent nem lehet szó.

Ma a helyzet az, hogy a választói-reform tulajdonképpen csak akkor lesz aktuális, ha a kormány ezekre kátyuba jött. Már pedig ez akkor fog bekövetkezni, ha a parlamentben megobstruálják a véderőt. Ha akad párt, amely ezt megteszi, amelyet erre programja is kötelez, akkor ezzel a párttal a szociáldemokrata-pártnak szövetkeznie kell.

Az utcáról kell erősíteni, tüzelni és támogatni a parlamenti küzdelmet.

Garbai elnök ezután szavazásra bocsátotta Garami határozatát. Valamennyi szavazattal hét ellenében elfogadták, hogy a szociáldemokrata-párt a választójog érdekében és kérdésében a Justh-pártot támogatni fogja és vele szövetkezik.

Mi a fenét adol ráadásul?

No hát, azt a bizonyos haldokló orosz-lánt . . .

Miféle lányról beszélsz kedves öregem? Ennye-ennye, még most is a lányokon jár az eszed, — nohát Der Sterbender Löwe.

Ugy, az már más, csak tartsd meg városodnak, ilyes féle csecse-becse nálunk is van, — olyat adjál civis barátom, amilyen nekünk nincsen.

No jól van hát kedves barátom, ne mond, hogy nem szeretlek, feleli a debreceni podeszta, adok olyant, amilyen nálatok aligha található és pedig egy nyugdíjban lévő főkapitányt, egy télen nyáron, szóval folytonosan a magas Tátrában és másutt lakó hivatalnokot, de a fizetéseiket aztán ti adjátok . . .

Hát aztán mit csináljak én ezzel a két urasággal?

Hát kedves barátom, mindegyik kitűnő számoló s azon felül a legtakarékosabb emberek.

Már engedj meg magadnak kedves öregem, veszi át a szót a nagyváradi podeszta, de ne tanácsolj te nekünk takarékoságot, mert lásd jobban értünk mi ehez, úgy, hogy aki minálunk takarékosabb, az már csal, de most veszem észre magam édes öregem, hogy az előbb elálltad magad szólan,

3 darab Jonston kéveköttős aratógép Pauchly Béla

rudhordó és szállító készülékkel teljesen új, eredeti ládába csomagolva felszereléssel és munkába állítással

cégnél

darabonként 950.— koronájával eladó. Debreczen, Petőfi-tér 13. sz.

Márk Endre kitüntetése

Udvari tanácsos lett.

A király Őfelsége Márk Endrének az udvari tanácsosi címet adományozta. E nagy kitüntetés városunkban mindenfelé örömet keltett, mert oly embert ért az, ki városunkban mindenütt szeretetnek örvend és közbeszülésben áll.

Márk Endre városunk közéletének egyik vezető embere. Tanulmányait, mint a szatmári ref. lelkész fia is itt végezte. 1875-ben lett ügyvéd és azóta állandóan bejegyzett tagja a debreceni ügyvédi kamarának, melynek most már tizenöt év óta elnöke. Mint törvényhatósági bizottsági tag harmincegy év óta bírja Debrecen városa polgárainak osztatlan bizalmát és ragaszkodását. Évek óta tagja Debrecenben a jogtudományi, valamint államtudományi államvizsgálati bizottságnak. Elnöke vagy igazgatósági tagja számos pénzintézetünknek, igazgatósági tagja az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetnek, a Vöröskereszt Egyletnek, valamint az EMKE debreceni fiókjának alakulásától kezdve folytonosan titkára, mint Vöröskereszt egyleti titkár néhai Erzsébet királynétől sajátkezű aláírásával kiváló érdemeiért elismerő oklevelet nyert. Huszonhat év óta elnöke a Debreceni Dalegyletnek, mely az ország legrégebb dalárdája. Egyházi presbiter, tagja a debreceni ref. kollegium igazgatótanácsának, ügyésze a tisztántali ref. egyházkerületének és a debreceni ref. kollegiumnak.

Márk Endre mint ügyvéd, és mint az ügyvédi kamara elnöke nyerte a magas kitüntetést és ezzel a debreceni kamara kiváló fényt nyert egy olyan férfi vezetése alatt, mint ő. Az új udvari tanácsost az ország minden részéből sokan keresték fel üdvözléssel, az elsők között maga Székely Ferenc igazságügyminiszter.

most már teljesen értem, miért volna szükséges, városotokra nézve a csere, mert ugy látom, hogy nem elég az, hogy egy hivatalnokja városodnok folytonosan másutt lakik.

De van ott még más baj is, legalább úgy vagyok értesülve — igaz, nem igaz, én nem tudom — de például a főmérnökötökre igen sok panasz van, aztán honnét, honnét nem, én bizony nem tudnám megmondani, de hallottam, hogy van ott még egy folyó tanácsnok is, sőt még arról is értesülve vagyok, hogy van ott egy tanácsbeli ur, aki Isten bocsáss, még a pénzügyigazgató önagságát is megtépázta.

Aztán még azt is hallottam, hogy az isten bűnül ne vegye, hogy az egész magisztrátus, szabadkőmives páholyista.

No már engedelmet kérek, mondja a debreceni polgárnagy, de azon véleményben vagyok, hogy ez már egészen tisztességes foglalkozás, sőt nagy kitüntetés, ha valaki egy ily internacionális egyeletnek tagja lehet.

Ahogy vesszük, édes öregem, mondja a váradi podeszta, lásd én jobb szeretném, ha egy valódi magyar érzelmet fejlesztő egyeletben tömörülnének azok a tisztviselő urak, na de térjünk a dologra s miután már hozzájárultam kívánságodhoz, hát Isten neki, legyen meg az óhajásod, de csak az alatti a feltétel alatt, ha a városotokba bevonuló tisztikar

Az egyház közügyei.

A presbiterium ülése.

A debreceni református egyház presbiteriuma április 18-án gyűlést tartott, melyen Dicsőfi József lelkészelnök és Kovács József főgondnok elnökölték.

Somogyi Pál előadó felolvasta a múlt ülés jegyzőkönyvét, mely tudomásul vétetett.

Néhai dr. Eröss Lajos püspök emlékének megörökítésére annak idején egy bizottság alakult a presbiterium kebelében. Ezen bizottság most beterjesztette jelentését egy jegyzőkönyvben. A bizottság javasolja, hogy az elhunyt püspök emléke jegyzőkönyvben gyászkeretes lapon örökíttessék meg. A részvéteket kifejezőknek a presbiterium köszönetet nyilvánít. A püspök temetésekor felmerült költségek tisztázására a kerületi főgondnok és az elnökség megbizattak. Eröss Lajos özvegyének a gyászfélvételtől teljes lelkészi fizetést és lakást ad a presbiterium.

Vita fejlődött ki afőlött, hogy a bérpalota és Árpádtéri templom építésének szerződése névszerinti szavazás és a szerződések egyenkénti felolvasása elrendeltetett.

Felolvasatott a Hatvan-utca 3. számú házastelek megvételére vonatkozó szerződése, mely Márk Endre felszólalása után vitára bocsátatván. Nagy vita fejlődött ki afőlött, hogy a kollégiumtól 100,000 koronáért megvett Hatvan-utca 3. szám alatti házastelek megvételé alkalmából a megvevő egyházat megilleti-e az épületben levő négy darab kályha. Kovács József felszólalása után névszerinti szavazásra bocsátatott a kérdés, s az erre vonatkozó szerződés 37 szavazattöbbséggel elfogadtatott.

A bérház építése ügyében a pályanyertes Bálint és Jámbor céggel, mint művezetővel kötendő szerződés felolvasatott. Névszerinti szavazás után egyhangulag elfogadtatott.

Az Árpádtéri templom építésére nézve Tóásó Pál műépítésszel kötendő szerződés, ugyszintén ezzel kapcsolatosan Kallós és Koch-céggel, Beck Sámuellel, Pavlovics Lajossal és Somogyi Sándorral kötendő szer-

utíkölltségét, hivatali fizetését, továbbá a Nagyváradra berukkoló saját tisztikarod költségeit és hivatali fizetését is magatok zsebéből fizelitek.

De már engedj meg kedves barátom, ezt nem fogadhatom el, már látom hogy nagyon telhetetlen vagy, majd holnap beszéljünk róla, most pedig Isten veled, én már sietek, mert lásd a mi óránk már megérkezett, azt azonban megsugom, hogy a holnapi gyűlésen in dítványozni fogom, hogy kéressék fel a kormány, egy oly törvény készítésére, melyben engedélyezzék meg azt, hogy egyik-másik város, a maga tisztikarát, egy nálánál jobb város tisztikarával, egy vagy két évi tartamra kicserélhesse.

Tudod mit édes öregem, melléd állok a szavazatommal, mert mégis csak sok igazság rejlik azon szavadban, hogy nem mind arany az, ami fénylik, tehát Isten áldjon!

Hát... csak vissza-vissza ti ősök szelleme, Nem lelítek meg azt, mi nektek kellene, Házat szerezni itt ösmeretlen dolog, Minden magyar ma már csak Bécs körül forog. Ne hallgassátok meg a mai kor szavát, Ne nézzétek ezt az elkorcsosult hazát, Hát csak vissza-vissza, aludjatok tovább, De sirassátok meg ezt a szegény hazát.

Gyulafi.

zódések egyébként felolvasatván, névszerinti szavazás után elfogadtattak. E szerint az Árpádtéri templom építésének kérdése most már minden fórumon keresztül ment, tökéletesen befejezett tény. Az építést már május havában megkezdik.

Az 1911. évi adókiadás ellen Szabó János, Bánóczi Antalné, Kövér Gyula, Bujdosó József, Koós Zsigmond és Márton Imre felszólamlást jelentettek be. A felszólamlók kívánságaiknak a presbiterium részben eleget tett.

A választók névjegyzékének a szokásos módon való közszemlére és meghirdetése elrendeltetett.

A gazdasági bizottság ajánlatára a presbiterium kimondta, hogy 40.000 koronát állandóan készpénzben az egyház pénztárában tart, az egyház többi készpénze a Debreceni Első Takarékpénztárban, a Takarékszövetkezeti és az Alföldi Takarékpénztárban helyeztetik.

SZÍNHÁZ.

Hercegisasszony

(Operett 2 felvonásban, előjátékkal. Szövegét írta Leon Viktor, zenéjét szerzte Lehár. Először adták a debreceni színházban április 17-én.)

Lehár Ferenc ma tagadhatatlanul a legnépszerűbb a világ valamennyi operettírója közt. Miután pedig több rendbeli popularisan melódias operettjei révén megszerezte a több rendbeli milliókat most már inkább a maga izlése szerint komponál s egyre jobban emelkedik a komolyabb értékű műzene magasabb szintje felé. A Cigányszerelemben valószínű operai illuziókkal lép, a Hercegisasszony előjátékában és nagyobb ensembleiben ugyancsak többet akar nyújtani az értékesebb muzsikának, mint az átlagos közönség izlésének. Természetes dolog tehát, hogy külső siker tekintetében nem licitálhat rá a Vigözvegy stb. általánosan zajos sikerére.

A darab librettója szegényesebb, mint a régebbi közismert Lehár-operettek szövegeknyvei. Egy rablóvezér (Horváth Kálmán) kalandos életet ölel fel, aki részvénytársasági alapon szervez rablóbandát, de aki leányát (Jakabfi Jolán) hercegnői módon nevelteti. A leány szerelmes lesz egy hajóskapitányba (Torma Zsiga), aki hőstettet akar véghez vinni s elakarja fogni a rablóvezért, aki viszont egy angol bankár leányába (Zilahyné) lesz szerelmes. Persze a vakmerő tervből nagy bonyodalom származik, de végül elrendeződik minden s a szerelmesek egymáséi lesznek.

A darab zenéje, — ismételjük — a komolyabb, tartalmasabb operettalkotások muzsikájához hasonlatos, de azért közben, mintha csak el-el feledkezne Lehár az ő magasabb zenei régiókba való vágyakozásáról az ő nagyon is sajátos keringői fei-fel csendülnek.

Az előadás a jobbak közé tartozott, dacára ama mizériáknak, amely a színháznál uralkodnak, de semmi esetre sem az igazgatóság hibájából, hanem a tagok közt uralkodó betegeskedések miatt.

Zilahyné S. Vilma hatalmasan nagy mű-

Minden alkalomra

szerezhettek be

Paczelt János

levágott virágok és cserepes növények óriási választékban, igen olcsón

virágüzleteiben
Piac-utca 28. — Batthyányi-u. 6.

vészete volt most is a legfőbb ékessége az ensembliának. Gyönyörű énekhangja, művészi énekehadása, előkelően, jólesően diszkrét és kedves játéka, szép toalettjei most is minden vonalon hódítottak. A siker oroszán része neki tulajdonítható.

Nagyon jó volt Horváth Kálmán s a beteg komikusok helyett sikerrel működtek közre Ferenczy Frigyes és Kemény Lajos. Torma Zsiga szép hangja most is kivált s jóízű humort szolgáltatott Rónai Hermin és Déry Alfréd. Az első szubrett szerepében Jakabfi Jolán elég sikeresen igyekezett pótozni az e tekintetben támadt hiányokat, Jakabfi Jolán bár ének tekintetében nehéz feladatok elé állította a darab paritúrája.

Tegnap azután Jakabfi Jolán le is mondta az előadást s a Herceg kisasszony reprize elmaradt.

Hír szerint ma szerdán a nagyváradi színház primadonnájával Tiszai Karolával kerül színre, aki a Jakabfi Jolán szerepében lép fel.

* **Bonomi Lujza Debrecenben.** Ritka műveltségben lesz része a debreceni közönségnek Április 25-én kedden. Ekkor tartja egyetlen hangversenyét Bonomi Lujza világhírű világhírű énekművésznő. A művésznővel ma kötötte meg Zilahy igazgató a szerződést a vendéglátásra vonatkozólag. Bonomi Lujza ez idő szerint Berlinben aratja sikereit, honnan arról értesítette a színház igazgatóságát, hogy egyetlen hangversenyének műsorát holnap express levél útján tudatni fogja.

* **Hudacsek Nelly.** A fővárosban oly hirtelen népszerűvé vált soubrette énekes nő Hudacsek Nellyt az igazgatóság három vendéglátásra hívta meg, ki a meghívást elfogadva ma értesítette Zilahy igazgatót, hogy a jövő hét folyamán megkezdi vendéglátásait.

* **Bábjáték.** Pierre Wolf nagyszerű darabja a Bábjáték, mely a Nemzeti Színházban oly osztatlan tetszéssel került bemutatásra pénteken kerül színre először nálunk. A párbeszéd frissessége gyorsasága, elméssége a nyelvezet finomsága, disztingvált volta egyaránt hozzá járul a sikerhez. Hogy a nyelvezet oly előkelő azt nagyban előmozdítja Váradi Antal genialis fordítása, aki művésziessé adta vissza az eredeti finomságait. A főszerepeket az érdekes darabban T. Csige Böske, Huzella Irén, Jászai Olga, Uti Gizella, Rónai H., Thury E., Pataki, Deésy, Kardos, Kemény játszóak, akik mind nagy ambícióval készülnek a pénteki bemutatásra.

Gazdaggyűlés Hajdusoboszlón.

Harc a választói jogért.

Husvét két ünnepén tartották meg a kiscsiga-kongresszust Hajdusoboszlón. A kongresszus tárgyalása vasárnap délután 3 órakor kezdődött.

Addigra elkészült munkájával a kongresszus mandátumvizsgáló bizottsága.

A jelentés szerint az ország huszonhárom vármegyéjéből 127 község küldte el képviselőjét a hajdusoboszlói kongresszusra. A jelentés tudomásulvétele után megválasztották a kongresszus titkárát, mire Mezőfi Vilmos hosszabb beszédben válaszolt a kongresszus céljait.

Ezután az egyes küldöttek jelentései követték. A bérlő szövetkezetek létesítéséről

dr. Hollósy István (Budapest) tartott előadást, majd az általános választói jogról Kovács József (Budapest) referált s a következő határozati javaslatot hozta:

A sok ezer magyar kisbirtokos képviselőjében egybegyűlt gazdaküldöttek kijelentik, hogy egyedül az általános, egyenlő és titkos választói jog életbeléptetésétől várnak olyan parlamentet, amely a dolgozó néposztályok érdekében és elsősorban a kisbirtokosok millióinak javára alkot hasznos törvényeket. Az országos kiscsiga-kongresszus, hivatkozva ő felsége a király többször tett ígéretére, követeli a kormánytól az általános, egyenlő és titkos választói jogról szóló törvényjavaslatnak a képviselőház elé sürgős terjesztését és várja a képviselőktől ennek sürgős lefegyverzését.

A határozati javaslatot vita nélkül, egyhangulag elfogadták a gazdak. Dr. Dohány Mór (Budapest) egy parasztpart létesítésére tett indítványt, Ennél a kérdésnél nagyobb vita volt. Azután a kongresszus tagjai ott rögtön 171 darab övenkoronás részjegyet jegyeztek a parasztpart létesítésére. Este a szoboszlói gazdak lakomát adtak a vendégek tiszteletére.

Öngyilkos urileány.

Sziven lőtte magát.

Egy fiatal urileány öngyilkossága tartja izgatásban Szegszárd város lakosságát. Cservényi Ilona, Cservényi Lukács és Stratt Ilona egyetlen leánya tegnap reggel ágyában sziven lőtte magát és meghalt.

Cservényi Ilona 22 éves gyönyörű szép kedves leány volt. Vasárnap délután még egy nagyobb társaságban mulatott és este szüleivel jókedvűen távozott. Másnap reggel édes apja revolverével a szívébe lőtt. Holttestét felboncolják és beszentelés után a kolozsvári családi sírboltba szállítják. A városban az beszélnek, hogy a leány szerelmes volt egy fiatal emberbe, de a szülei nem engedték, hogy hozzámenjen.

Cservényi Ilona apja a Tolnamegyei takaré- és hitelbank főpénztárosa, jómódu és népszerű ember. Tegnap reggel, mikor a szülők felkeltek, az anya bement leánya szobájába és megkérdezte tőle, hogy mikor kel fel.

— Mindjárt felkelek — mondotta a leány.

Az anya kiment, de alig hogy kitéte a lábát a szobából, lövés zaja verte fel a ház csendjét. Rémülten szaladt be leánya hálószobájába. Ágyában leeresztett ingvállal feküdt a leány, szívéből patakzott a vér. Azonnal orvost hívtak, de már nem lehetett megmenteni.

A szülők nem tudják elképzelni, mi vihette leányukat a végzetes tetre. A városban sem tudnak semmi biztosat.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Piac-utca 12. sz. a.**

A Kossuth-szobor főalakja.

Bizottsági ülés a városházán.

Tegnap délelőtt a debreceni Kossuth-szobor bizottság ülést tartott, amelyen örömdetesen vették tudomásul, hogy a Kossuth-szobor munkálatai nagy haladást mutatnak. A szobrot készítő Margó és Pongrácz művészek értesítették a polgármestert, hogy a szobor főalakja elkészült s kérik, hogy a szűkebb körű bizottság annak megtekintésére küldessék ki.

Az ülésen jelen voltak Kovács József polgármester elnöke alatti Kenézy Gyula dr., Aczél Géza, Fejér Ferenc, K. Tóth Mihály, Schwartzt Vilmos, Gyürky Sándor, Róncsik Lajos, Kardos Albert dr. Balkányi Miklós dr. és Tóth Emil dr.

Az ülés megnyitása után Kovács József polgármester bejelentette, hogy levelet kapott a szobrot készítő művészekről, amelyben jelzik, hogy a szobor főalakja készen van s annak megtekintésére meghívják a bizottság tagjait. A bizottság a bejelentést tudomásul vette és kiküldte a főalak megszemlésésére Kenézy Gyula dr., Aczél Géza, Tóth Mihály, Bakonyi Samu és Tüdös János bizottsági tagokat.

A debreceniek szombaton reggel utaznak Budapestre s a szobrászok műtermében találkoznak a budapesti zsűritagokkal. Ezenkívül levélileg feleltek Alpar Ignác, Szamovolszky Ödön és Horvay János művészeket, hogy Margó-Pongrácz műtermében jelenjenek meg.

Majd előterjesztette Kovács József polgármester, hogy Thaly Kálmán 5000 koronás hagyatékát a bíróság nem akarta kiadni, csak az alapítólevél bemutatása után. Erre ő az alapítványi igazgatóságához fordult, amely megkereste a pozsonyi járásbíróhoz, mint hagyatéki bíróságot s már értesítést kapott, hogy Thaly Kálmán 5000 koronás Kossuth-szobor hagyományát folyósítani fogják.

A bizottsági ülés ezek tudomásul vétele után véget ért.

UJDONSÁGOK

— **A magyar képviselők vendégségben.** Rómából táviratozzák: A magyar képviselők tiszteletére látogatásuk utolsó napján tegnap parlamenti lakomát rendeztek. Capelli képviselőházi alelnök lelkes felköszöntőben éllette Ferenc József királyt, majd Berzeviczy Albert mondott tisztelet a szabad Olaszországra és Viktor Emánuel királyra. Lakoma után gróf San Martinó palotájában fogadás volt, amelyen az egész olasz kabinet megjelent. San Giulino külügyminiszter arra kérte Berzeviczy Albert képviselőházi elnököt, hogy az olasz kormány nevében a szíves látogatásért fejesse ki köszönetét a magyar képviselőháznak.

— **Istentisztelet az izr. templomban.** Értesítetnek a tagok, hogy e hó 19-én beállt Peszah ünnep alkalmából a Deák Ferenc utcai izr. templomban az istentisztelet a következő időben fog kezdődni: ma, kedd este fél 7 órakor, holnap szerda délelőtt 9 órakor, délután 4 és este háromnegyed 7 órakor, csütörtök délelőtt 9 órakor és délután 4 órakor, pénteken este fél 7 órakor, szombat délelőtt 9 órakor és délután 5 órakor. Köznapokon további rendelkezésig reggel egy-negyed 7 órakor és este fél 7 órakor. Ugyanez az istentisztelet sorrendje a Kápolnási utcai templomban is, de a délelőtti istentisztelet 7 órakor kezdődik.

Megnyilt! Reichmann Lipót Megnyilt!

uri, női divat és gyermekruha áruháza, Piac-utca 85. sz. Royal szállóval szemben. Szabó kellékek, rövid, diszárúk, blouzok, pongyolák, selymek, a legdivatosabb dolgok olcsó árban kaphatók

— **A „Hortobágy“ című füzet sikere.** Az a derék kis munka, amelyet a Csokonai-kör Zoltai Lajossal íratott a Hortobágy-pusztáról, mind nagyobb és nagyobb érdeklődést kelt. Nemcsak a Csokonai-kör tagjai fogadták szívesen mint tagiletményt, nemcsak a lapok nyilatkoztak róla kedvezően, hanem naponként jönnek az ország minden részéből a megrendelések a városi nyomdához és a Csokonai-körhöz. Kellőképp méltatta az értékes füzetet Debrecen sz. kir. városa is, midőn mai tanácsülésében 200 példányt vett meg belőle. Reméljük, hogy a város példáját követni fogják a gazdák is, valamint általában azok, akik foglalkozásuknál fogva valami kapcsolatban vannak a világhírű délibábos pusztával.

— **Pénztárvizsgálat és hivatal átadás.** A városi gyámpénztárban e hó 15-én délelőtt Szabó Kálmán városi tanácsnok elnöklelte alatt váratlan pénztárvizsgálatot és hivatal átadást tartottak, melyben résztvettek: Varga Károly árvaszéki ülnök, dr. Dóczy Emil városi ügyész, dr. Tóth Emil városi jegyző, Nagy Sándor városi számvevő, Koszorus Kálmán helyettes gyámpénztárnok, Hamar László gyámpénztári ellenőr, Kiss Sándor árvaszéki gyakornok, Debreceni Lajos, Zelinger Ede városi bizottsági tagok. — A vizsgálat mindent rendben talált. A bizottság azután átvette a hirtelen elhunyt Bészler Károly árvaszéki elnök iratait és azokat átadta már helyettesének, ki sok mindenben ő hozzá hasonló, az árvák és mindenki iránt előzékeny, jó, humanus bánásu, szorgalmas és tevékeny Varga Károly árvaszéki ülnöknek, helyettes elnöknek, aki az elnöki teendőket már eddig is többször gyakorolva, mindaddig ellátja, míg ez igen fontos állást végleg az elhagyott árvák iránt érdeklődő és igazságszerető törvényhatósági bizottság közgyűlése alkalmával betölti!

— **Az utcák locsolása.** Még alig kezdődött el a tavasz, már is számtalan panasz halatszott az utcákon uralkodó mizerábilis állapotok ellen. A por óriási, úgy, hogy Aczél Géza főmérnök az utcák locsolásának sürgős elrendelésére tett javaslatot. A tanács elrendelte az általános locsolást a városban.

— **A Pálffy-Bakos kiállítás ünnepi sikere.** Husvét két napján igen nagyszámú közönség gyönyörködött a kiállítás tavaszi verőfényű megvilágított képeiben. A látogatók alig győzték betelni a lélekűdítő szép képek élvezetével. S aki csak tehet, nem távozott el úgy, hogy családi otthona részére egy-két hangulatos kedves képet meg ne szerezzen. Így a vételkedv s egyuttal művészeink sikere is, az ünnepek alatt érte el delelőjét. Két nap alatt 24 kép kelt el, s ezzel az eladott képek összes száma 74 lett. Oly hallatlan siker ez, melyhez hasonlót nemcsak a debreceni, de a fővárosi kiállítások történetében sem találunk. S a kiállítás ez eredménye fényesen tanusodik arról, hogy városunk a művészi életnek alkalmas talaja s hogy műpártoló közönségünk a hivatottakat nemcsak felismeri, de nagyságukhoz mértén méltányolja is. Az ünnepek alatt a következő művásárlások történtek: Bodnár Géza (Szőlő, csendélet.) Debreceni Hitelbank (Apafája, Felhők, Istálló belseje.) Debreceni kaszinó (Pusztai falnikolás, Erdei villa, Felhő árnyék.) Debrecen városa (Nagyerdei régi villa, Tölgyes ősszel.) Dr. Kardos Albert (Kék barlang.) Komlóssy Margit (Christiansói őratorony.) Korona takarékos és hitelbank (Nagyerdő ősszel, Őszi erdőrézlet.) Molnár Ferenc (Szikláspar, Piranói kikötő, Gyümölcsfák alatt.) Stegmüller Árpád (Ól, Pihenő tyukok, Vonós négyes.) Dr. Vass Jenő (Lovranai utca, Esthangulat a tengeren.) X. Y. (Pihenő tyukok, Hegyi ut Lovranában) Már csak pár napig lesz nyitva a kiállítás s bizonyára azok, akik olcsó képeket óhajtanak szerezni ebédjük, szalonjuk számára, sietni fognak vásárlásaikat megtenni.

— **A vármegye szerződése.** — Tudvalevő, hogy a vármegye szerződést kötött a várossal a Komáromi-ház bérletére. A tegnapi tanácsülésen bejelentették, hogy Kovács Gyula alispán a szerződést aláírta.

— **M. A. C.—D. T. E. football mérkőzése.** Szépszámu közönség előtt folyt le husvét hétfőjén a Magyar Athletikai Club és a Debreceni Torna Egyesület football csapatainak mérkőzése, amelyet a főváros kiváló csapata nyert meg 2:0 arányban. Félidő 1:0 volt. A D. T. E. különösen az első félidőben teljesen egyenrangú volt ellenfelével s ha poly goal nem esik, a matchet eldöntetlenre tette volna. A M. A. C. gyönyörű összjátékot produkált: egyénileg Farkas és Kertész játéka magaslat ki. A D. T. E. játékosai közül különösen kiűntek Tolnai I., Hofstetter és Dugó. A D. T. E. a következő összeállításban játszott: Moskovits—Hofstetter, Dinics—Tolnai II, Tolnai I., Lóska—Antal, Komadinovits—Dugó, Bach., Lang. Bíró Klein József. Megemlítjük, hogy az egyébként fair mérkőzés lefolyását egy sajnálatos baleset zavarta meg, amennyiben a M. A. C. jobb háfja oly szerencsétlenül esett el a játék hevében, hogy bal karját törte. D. T. E. II.—K. A. S. E. I. 5:0. Bíró Lusziig.

— **Az izr. hitk. tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a f. hó 20-án a Deák Ferenc-utcai templomban tartandó „Mazkir“-ral egybekötött „Haskoma“ reggel fél 7 óraker, a délelőtti istentisztelet alkalmával a „Mazkir“ és az ezt megelőző hitshónoklat fél 11 óraker fog kezdődni.

— **Megégett gyermek.** Hajdubagason borzalmas halállal pusztult el egy két éves kis leány. Varga Mária bagosi asszony a nyitott tűzhelynél süttött főzött. Gyermeke a tűz körül játszadozott. Egy óvatlan pillanatban az apróság egészen közel ment a tűzhöz, melyől a ruhája lángot fogott. Mire segítségére siettek, a kis leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy páróra múlva meghalt. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

— **Halál a templom előtt.** Derecskéről jelentették a debreceni hírv. ügyészségnek, hogy Gyüre Istvánné odaváló asszony hirtelen meghalt. A szerencsétlen nő epileptikus rohamokban szenvedett. Gyüréné husvétkor a templomban volt. Ott érte a szívbaj, mire összeesett. Kivitték az utcára s ott addig vergődött a míg meghalt.

— **Adomány.** A tanács az országos gyermekszanatorium egyesület kérésével foglalkozott ma. Az egyesület segélyt kért a várostól. Száz koronát szavazott meg a tanács az egyesületnek.

— **Sikertelen öngyilkosság.** Hajduházi írnák, hogy ott öngyilkosságot akart elkövetni Antal András. Antal a családával meghasonlott, amért nem akart tovább élni. Vasárnap kötelet szerzett és a padlásra ment, hogy felkösse magát. Antal András tervét azonban megghiúsították. Még élt, amikor levágták a kötélről. Egy kis izgalom után aztán semmi baja se lett Antalnak. Az életunt mindezek dacára azt híreszteli, hogy bármint őrzik is, megöli magát.

— **Butorkiállítás rendezett** Kovács Ferenc kiváló butorasztalosunk az Ipartestület dísztermében. — E kiállítást, mely csak e hó 21-én délig lesz még nyitva, az ünnepek alatt igen nagy előkelő közönség látogatta meg s dicsérettel halmozta el az igazán nagytehetségű műiparost, ki ezuttal sok megrendelést is kapott. Valóban érdemes e szép kiállítás a megtekintésre az érdeklődőkön kívül azoknak is, kik butorokat óhajtanak beszerezni. Ajánljuk a kiállítás meglátogatását.

— **Tragikus haláleset.** Egy debreceni uriaszony tragikus halálának hírének kapjuk. Kandel Ferencné az elhunyt, aki gyermeke iránt önfeláldozó szeretetének áldozata. Pár hét előtt Kandelné kis fia Abbáziában skarlátot kapott. A betegség hírére a gyermekét imádással rajongó édes anyja Abbáziába utazott és ott ápolta. E közben megkapta a veszedelmes betegséget. A gyermek kigyógyult bajából, de a halál a szerető és gondos családayát elragadta az élők sorából. A nagybeteg uriaszonyt Budapestre vitték, ahol híres orvos professzortok kezelték, de megmenteni nem tudták. Kedden hajnalban Kandel Ferencné 43 éves korában meghalt. Halála több debreceni előkelő uri családot borított mély gyászba.

— **Narancs** vérvörös catániai legeslegjobb minőségű öt kilós postakosárral 3—, eredeti kosárral 100 darabbal 5.20, eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 7 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 12 koronaért. MUSKÁT NARANCS vérpisros primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával 100 avagy 80 darabbal 8 korona eredeti ládával 200 avagy 160 darabbal 12.50 koronaért. — SÁRGA FAJNARANCS messinai mézédés öt kilós postakosárral 2.80 eredeti ládával 180—150 darabbal 5.25 korona, eredeti ládával 300 avagy 200 darabbal 10 korona. — CITROM elsőrendű öt kilós postakosárral 2.40, eredeti ládával 180 darabbal 5 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 9— KARFIOL csodaszép fehér öt kilós postakosárral 2.50, eredeti kosárral (18 darabbal) 4 korona. — FÜGE kiskoszoru idei kilónként 50 fillérjével. — SZENTJÁNOSKENYÉR mézes, kilónként 30 fillérjével. — ARACHID amerikai mogyoró, héjas, cukrászok sütemény készítéséhez használnák, kilónként 80 fillérjével, tíz kiló vételnél kilónként 70 fillér. — MOGYORÓBÉL levantei kimérve kilónként 170 fillér. DATOLYA Califat kimérve kilónként 85, francia berber datolya kimérve kilónként 2.20. — MALAGASZÓLÓ extra Royanx kimérve, kilónként 2.50. — Francia HEJAS MANDULA kilónként 2.30. LOUCUMFÜGE primissima 1 és 2 kilós ládikákban kilónként 1.10. CUKROZOTT GYÜMÖLCS bozeni kiváló szép vegyes egy kilós ladikával 4.40. — MAZSOLASZÓLÓ világos, kimérve, kilónként 2— koronáért szállítja utánvétellel, bérmentetlenül az AGRUMEN déligyümölcs nagykereskedés Budapest Szarka-utca 7. Tessék előnyárjegyzéket kérni friss gyümölcsökről és déligyümölcsökről és korai friss főzélékekről és zöldségekéről.

— **Nem ámitás!** Hogy ezidőszerint legkitűnőbb a dr. Borovszky-féle Borolin házi-szer. Mindenütt kapható.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnaimnak, jóbarátaimnak, ismerőseimnek, — valamint Debrecen szab. kir. város tisztikarának és mindazon testületeknek, kik felejtetetlen férjem elhunytá alkalmával, jóleső részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok hálás köszönetet. Debrecen, 1911. április 15. Özv. Bészler Károlyné.

— **Máthéi János vízvezeték, fürdőberendezés és csatornázási vállalata.** Elvállalja az udvar szakszerű csatornázását a kaputól befelé, kívánat szerint, kőagyag beton vagy öntöttvascsövekkel Tetővíz lefolyó udvari vezeték bekötését a csatornába. Fürdőberendezés, angol closet felszerelését. Jótállással jutányos áron. Műhely és iroda: Darabos-utca 54. sz. Minta üzlet: Egyháztér 5. szám. Telefon szám 321.

Tisztítsd cipőt csak



Globin

cipőkrémmel

Mindenütt kapható

— **Automobil sapkák,** gyermek kötények, esőernyők Vidánál Városház épület.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** Mielőtt házi csa'ornáját elkészítené, ne mulassza el árajánlatát kérni az Első Debreceni Vasbetoncső gyártól, ahol állandóan raktáron vannak nagymennyiségben erős, dróbtetes csövek, portland és más cement s minden e szakbavágó s nagy óriási mennyiségben.

— **Csipek** 2 krajcártól, himzések 10 krajcártól kaphatók Vidánál Városház épület.

— **Napernyő** ujdonságok, bőrkeztük, gyönyörű harisnyák rém olcsón kaphatók Vidánál Városház épület.

A nevelőnő regénye.

Eljegyzés a rendőrségnél.

Nyitráról jelenti tudósítónk: Zányi Gábor nyitrai pénzügyőri fővigyázóra ráltt elhagyott kedvese, egy zombori kertész leánya, Barta Ilona nevelőnő. A golyó nem találta a fiatal embert. A leány azután maga ellen fordította a fegyvert, de ez a lövés sem tett kárt az életében. Barta Ionát a rendőrség letartóztatta.

Két éve annak, hogy Zányi Gábor pénzügyőr egy mulatságon megismerkedett Barta Ionával. A fiatalok ezidőtől fogva gyakran találkoztak s megszerették egymást. Zányi ígéretet tett a leánynak, mielőtt elöléptetik, nőül veszi. Barta Ilona időközben nővére unszolására nevelőnői állást vállalt a fővárosban egy előkelő családnál, hol kedves modora és ritka műveltsége által csakhamar megkedveltette magát.

Zányi rokonainak nem igen volt inyére, hogy a fővigyázó szegény leányt hoz a házhoz. Mindenáron megakarták akadályozni a házasságot. Szüntelenül intrikáltak a leány ellen, vádakkal illették, csak hogy felbomolják a viszony. Aknamunkájuk sikerült is. A sürtü levélváltás egyre gyérbb lett. Mig végre egy szép napon Barta Ilona levelet kapott, melyben Zányi Gábor kijelenti, hogy szakít vele.

A levél igen lesújtotta a szerelmes lányt. Kétségbeesésében marólugot ivott. Csak a gyors orvosi segélynek köszönhető, hogy életben maradt. Mikor a kórházból kikerült, eltökélte, hogy számon kéri kedvesét. Vilma nevű nővérével vonatra ült és Nyitrára utazott. Értékes aranygyűrűjét zálogba tette, a pénzen forgópisztolyt vásárolt. Másnap kora reggel lejött Zoborról és a pénzügyigazgatóság előtt várta a fővigyázót. Zányi egy pénzügyőri tisztviselő társaságában volt. A leány négy szemközt akart vele beszélni, evégből a folyosón huzódott meg. Mikor a fővigyázó magára maradt, számon kérte a hűtlenségét. Zányi hajthatatlan maradt. Hallani sem akart a leánynak tett ígéretéről. A leány nagy felindultságában ráltt a fiatalemberre, majd önmagára fordította a fegyvert...

A golyó célt tévesztett. Barta Ionát a rendőrök a városházára kísérték. Kihallgatás során a leány kijelentette, hogy hűtlen kedvese nem kerül el sorsát. Nyomában lesz mindenütt és előbb-utóbb leszámol vele. Másnap reggel váratlan fordulat állott be.

Zányi Gábor az eset hatása alatt kijelentette az akadémikus rokonok előtt, hogy jóvá teszi hibáját. Jegygyűrűket vásárolt és a rendőrségre sietett. A rendőrkapitány előtt kijelentette, hogy hajlandó Barta Ionát nyomában eljegyezni és a törvényes formák között feleségül venni.

Az eljegyzés azonnal meg is történt, mire a rendőrkapitány az eljárást beszüntette a merénylő leány ellen.

TÁVIRATOK.

A cár és Iliodor.

Pétórvár, április 18. A cár megmástitotta a szent szinódus ítéletét és megengedte Iliodorinak, hogy Caricinban maradjon. Ezt a cári rendeletét szombaton vitte meg maga a szent szinódus főügyésze és a papság körében érthető az izgatottság, mert a cár ily módon megrendítette a nép vakhitét a szent szinódus hatalmában. Érdekes, hogy a cár nemrég megerősítette a szent szinódusnak azt az ítéletét, a melylyel Iliodort elmozdította állásától és eltiltotta a misézéstől.

Égő erdő.

Innsbruck, április 18. A Kranebiki hegyszakadékból husvéti kirándulók vigyázatlanságból fölgyújtották az erdőt. Eddig harminc holdon elpusztult az őserdő, a mely állami birtok. Innsbruck és Bécs között a táviró és telefonvezetékek a nagytűzben elpusztultak.

Lázongás Kelet-Afrikában.

London, április 18. Kelet-Afrika portugál gyarmatain forrongás támadt. Az angol hadihajók Durbanban, Nathalban parancsot kaptak, hogy álljanak készen az indulásra. Laurenzo Marquezben a lázadók eikergették a royalista érzelmű hivatalnokokat. Temérdek ronbanószert halmoztak föl a fővárosban és bombákat gyártanak. Követelik a kormányzó elmozdítását és a laurenzo-marquezi csapatok parancsnokának kinevezését kormányzóvá.

Féltékenységi dráma a korzón

Póla, április 18. Egy előkelő horvát családból származó sorhajóhadnagy tegnap délután, mikor a legnépesebb volt a korzó, nyílt utcán megtámadta és súlyosan megsebesítette fiatal feleségét.

Rasics Rudolf tengerésztiszt a merénylő, aki már régebb idő óta féltékeny volt Elza nevű feleségére. Az asszony gyanutlanul sétált a korzón, mikor egyszerre csak rárohant a férje, földhöz vágta, torkon ragadta, és azután közvetlen közelről ráltt feleségére. Mindez pár pillanat alatt történt, úgy, hogy a járókelők már elkésve rohantak rá a merénylő férjre. Rasics dulakodni kezdett, mire az utca népe meg akarta lincselni.

— Üssétek le a gyilkost! — kiáltotta az utca népe. — A helyzet már veszedelmessé vált, mikor rendőrök jöttek és letartóztatták a sorhajóhadnagyot, akit azután a kaszárnnyába kísérték. Az asszony állapota nagyon súlyos.

Turistakatasztrófa.

Mária-Gell, április 18. Három bécsi turista husvétkor kirándulást tett a Tünnitz-hegylékre. Nikolcsics mechanikus olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy negyven méter mélységbe zuhant a jeges csucsról. Egyik társa utána ugrott s kiölte karját. Mire a mentőexpedíció megérkezett, Nikolcsics már meghalt.

Elsüllyedt hajó.

London, április 18. A San-Fernando spanyol gőzös, amely Liverpool felé volt uton, a Cap-Finister környékén elsüllyedt. A Pormimao német hajó megmentett négy embert a spanyol gőzös személyzete közül, a többi huszonegy matróz a tengerbe veszett.

Ékszerablás a vonaton.

Pétórvár, április 18. A Delanin testvéreket, akiknek egy párisi ékszerész cég nagyértékű drágaságokat adott bízományba, a luxusvonaton Svitnowka állomás mellett Baku és Moszkva között álarcos rablók megtámadták, szájukat befőtötték, megfojtották és ékszeres táskáikat elrabolták. Az egyik Delaninban még volt élet, mikor a vonat berobogott Moszkvába és ki is lehetett halgatni, de személyleírását a rablógyilkosokról nem tudott adni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Lopás.** Szabó Károly és Szalacsi István bagosi lakosok a temetőből fejfákat lopkodtak, melyeket eltűzeltek. A bíróság a kegyeletsértő embereket bűnösnek mondotta ki és Szabó Károlyt 3 napi fogházra, Szalacsi Istvánt pedig dorgálásra ítélte.

§ **Vő és após harca.** A debreceni kir. törvényszék tegnap egy kir. családi pörparból származó bűnyűgyet tárgyalt. Goda Gábor sámsoni gazda férjhez adta a leányát Agárdi János 26 éves fiatalemberhez. A házastársak folyton civakodtak, mire az asszony az apja oltalmához fordult. A mult év szept. hó 7-én Goda Gábor elakarta vinni a lányát, de Agárdi nem engedte. Lakatot tett az ajtóra s nem akarta engedni, hogy a butorokat elvigyék. Goda baltát ragadott és betörte az ajtót. Erre Agárdi a baltát kicsavarta és azzal úgy vágta fejbe az apóst, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Agárdit a kir. törvényszék 1 hónapi fogházra ítélte, de az ítélet ellen felebbezett.

§ **Javitóba küldik.** Az egész környéken jól ismerik Arva Mihály 14 éves dorogi fiatal elzüllött suhancot, aki ez év február 25-én álkulcsal behatolt Kovács Ferenc lakásába, ahonnan 90 koronát, majd Pesel Antal lakásából 460 koronát lopott. A tolvaj suhanc fölött tegnap ítélkezett a törvényszék és Arva Mihályt javító nevelésre küldte. A fiatal bűnöst elszállítják egy javító intézetbe.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Egy pár gazda azonnal oda szaladt a csöszhöz és amugy futtában elfogván, a tanakodó csoport elébe állíták; holott is mindjárt vallatás alá vétetett; de Pozsár ez egyszer igaz lélekkel hivatkozott az ő ártatlanságára, minthogy egész nap a faluban sem volt, csak este jött be, amikor messziről a vészharang kongását hallotta.

— Ihol Sztupa Mihály gazda, itt van, ő is tudja, hogy egész nap a pusztáján voltam, — mondá végre a vallatók abbeli kérdésére, hogy hol töltötte hát a napot?

Midőn Kupecz az ember szájából nevéet kiejteni hallotta, egész testén megrémült. Már az is kir. volt rá nézve, hogy szemközt kell állnia az emberrel aki oly végzetes hatalommal bír fölötté.

Hát mikor öreá hivatkozott, hogy mellette tanuskodjék.

Egyra habozott.

Mert hiszen ő nem tudta, hogy igazat mond-e vagy nem.

De a félelem győzött az igazságérzelen.

— Igen, igen!

Már reggel találkozottam Puczérral és mondtam neki, menjen a pusztára és ott vigyázzon a cséplőkre.

Azóta pedig nem láttam.

E bizonyosság nem volt ugyan teljesen kielégítő, de a gyanu ellene szintén nem volt súlyos és tehát ez is elég volt arra, hogy Pucért eleresztették és a tanakodók eloszlottak.

Folytatjuk.

Hajhullás és korpa képződés ellen
nincs jobb az

Amerikai Hajpetrolnál ^{Ára} 1-50 fillér

KUBEK SÁNDOR

„Megváltó“ gyógyszerárában.
Debreczen, Tiszapalota.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel

ugyszinte lakások pormentesítését
is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.



4047.
1911.

Árverési hirdetemény.

Debreczen szab. kir. város
Tanácsa közhírré teszi, mi-
szerint az Erzsébet ut 54-ik
sorszámú, városi tulajdont ké-
pező házban levő 3 szoba,
konyha, félszer és filegória, az
egész udvarnak a f. évi május
hó 1-ső napjától kezdődőleg
3 évre bérbeadására, a f. évi
ápril hó 21-ik napján pénteken
d. e. 9 órakor a városháza
nagy tanácstermében nyilvános
árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár: 700 korona.
A kikiáltási ár 10%-a az
árverés napján az árverelő
bizottságnál készpénzben bánat-
pénzül leteendő.

Az árverési feltételek a szám-
vevősegnél a hivatalos órák
alatt 8-1-ig megtekinthetők.
Kelt Debreczen sz. kir. város
Tanácsának 1911. évi április
hó 13-án tartott üléséből.

A városi Tanács.



Padlólakk,

linóleum borostyán.

Zománc és olajban tört készfestékek
mindenfélé színokban, valamint egyéb
gazdasági cikkek, kék uszó kenőcs,
gép és hengerolaj, továbbá legolcsób-
ban beszerezhető

BERGER J.

festékkereskedésében, Csapó-u. 10.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában felül-
multhatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,
továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás,
izületi lob és zsábjában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek
fájdalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.

Rapható városunkban a következő czégeknél: STEINER MANÓ, BATÁRY IMRE,
HARSÁNYI LAJOS, KUBBK SÁNDOR gyógyszerészeknél, NAGY ANDRÁS,
KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS
JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAHÁKOS gyógy-
szertárában. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében. 1-20, 2- és 2-50 koro-
nás üvegekben.

Készítik: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest,
II. kerület Fő-utca 77/c. szám.



Balogh Kálmán mérnök-féle

olcsó falazat

korlátlan mennyiségben.

Felvilágosítást ad:

Dr. Hódy Béla ügyvéd-irodája,

Piac-utca 77. szám.

Telefon 780.



Tóth Gyula
vasnagykereskedő
Debreczen, Piac-utca 20. sz.
városháza épületében.

Dús választékban vannak:
Vas, acél, fém, gazdasági és
konyhafelszerelési áru cikkek.
Kerti butorok Fárdókádak, Jégcsék-
rények. Szőlészeti és
kert- szerszámok és Permetező-
szeti tuskés sodronyok.
Drótkerítések, Épület, butorvasalások
Teljes konyha Gépszijjak, Revol-
felszerelések. Árlapok ingyen
vadász- löporáruda. és bérmentve.
fegyverek
Telefon szám 29.



Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztük, hosszú selyem keztük, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát **BENYÁTS EMIL** villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart **Bálint József** asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

A Formal megszünteti a kéz és lábizzadást, ára 1 korona **Kubek Sándor** „Mégváltó” gyógyszerárjában Debrecen, Tiszapalota.

Kiadó lakás. Öt szoba és hét mellékhelyiségből álló uri lakás **Vigkedvü Mihály**-utca 11. sz. alatt augusztus 1-től kiadó.

Eladó ház. Öt szobás és két szobás uri lakást magában foglaló, részben adómentes ház eladó. Bővebb felvilágosítás a **Kereskedő Társulat** titkári hivatalában (Piac-u. 8. sz.) nyerhető.

Meltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. **Ems. Petrozsény,** Deák-bánya.

Két garnitúra gép féláron eladó, megtekinthető **Balmazújváros**on Jókai-köz 1. sz. alatt a tulajdonosnál.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánsint olcsón beszerezhetik **Horovitz Zsigmond** papírzületében Piac-utca 12.

Házmesternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Postakosár fajalma franko 2:50 korona. **Elek Kálmán,** Sajószentpéter.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2:40, mézédés szilvalekvárnak 1:—, papírhéju dió postakosaranként 4 koronáért szállit **Gyümölcskivitel Csongrádról.**

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve **Diana-telep,** Tar (Hevesm.)

Első Vasbetoncső-gyár

Piac-utca 83. sz.

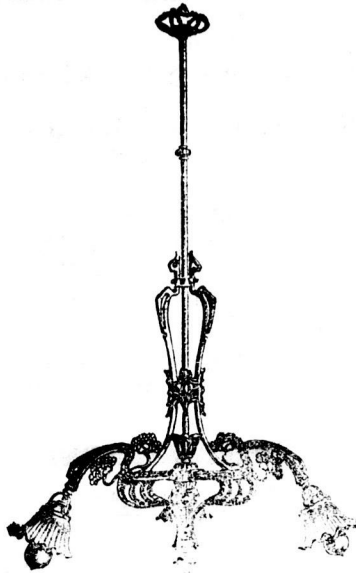
Gyárt: drótbetétes beton-csöveket és idomdarabokat minden méretben

: Vasbeton kiöntő aknákat. :

tisztító és iszapfogó aknákat, kutyürteket stb. Elvállal mindenféle beton és vasbeton munkákat. Terazzo és keramit munkát és javítását a legolcsóbb árban.

Nagy raktár kavicsos és rostált homokból, elsőrendű portland és román cemenzből nagyban és kicsinyben.

Üzlet áthelyezés!



A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár Részvénytársaság raktára üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a **Piac-utca** és **Uj-utca** sarkán épülő
uj Wiener-féle palotába
helyezi át.

Költözködés miatt mérsékelt árak!

Eladó ház.

A Bethlen-utcai 27. sz ház. (a Collegium közleiben) a Fűvészkert-utcai sarokház mellett **eladó.**

Értekezhetni lehet **Csap-utca 9. szám** alatt a tulajdonossal.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, **Batthyányi-u. 22. sz.**



Zongora, gramofon, mindennemű **vonós és fuvóhangszerek, cimbalnok,** hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. **Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet.** Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint **gramofonok és gramofonlemezek** nagy raktára. **Zongora és hangszer műhely.** Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

Modern üzlet.

Szezon cikk: Elegáns háztartási jég-szekrények, különféle nagyság és kivitelben, egy és két ajtóval I-ső rendű gyártmány nagy választékban jótállással, jutányos áron beszerezhetők **Egyháztér 5. számú** üzletben (Nagytemplom mellett). Javítások díjtalanul eszközöltetnek.



Ugyanott díszes és célszerű **mosogató asztalok,** szobaklozettek gyengélkedők részére a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, **bidetsek,**

fürdőkádak, fürdőkályhák, mosdók és minden egyéb modern fürdőszobai berendezések kaphatók.

Minden nagyhangú hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőzés.

Kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére.

Máthéi János

vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata.

Műhely és iroda: **Darabos utca 54. szám.**
Telefonszám 321.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, víz hőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurban telefon.
Prospektust küld az Igazgatóság.

Curtaxe és zenedij nincs.
Egész éven át nyitva.